

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2014

EALAÍN

Ceardaíocht

Gnáthleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín.

Dé Luain, 28 Aibreán – Dé hAoine, 9 Bealtaine

Maidin, 9:30 – 12:00

Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Máirt, 8 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnamh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnamh atá ann.

Níl cead agat íomhánna rianaithe ná obair ealaíne réamhullmhaithe a thabhairt isteach sa scrúdú seachas an méid atá sonraithe do na ceisteanna ceardaíochta ar leith.

Ceadaítear úsáid a bhaint as aon ábhar ceardaíochta agus as aon uirlis atá oiriúnach chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair orgánacha mheatacha a úsáid.

Scríobh **do scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** a roghnaigh tú agus **an teideal** ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d'Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Do chuid **taighde** is cóir a bheith ar an mbileog A2 seo d'obair ullmhúcháin agus is cóir duit sin a dhéanamh roimh an scrúdú. Is ceart rogha a bheith anseo de na léirthuisicintí a bhaineann tusa go pearsanta as an gceist a roghnaigh tú, agus smaointe faoin gceist a ndearna tú taighde orthu. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh an obair ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2. Má roghnaíonn tú úsáid a bhaint as íomhánna nó íomhánna a gearradh amach, chomh maith le líníocht le peann luaidhe, le peann, le péint nó le hobair cholláise, etc., ní mór íomhánna dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT) (10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog de sceitsí ullmhúcháin a **fhorbairt**. Ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar **fhorbairt shuntasach bhreise** ar na smaointe seo. **Níor chóir an obair a chuirtear i láthair ar do bhileog réamhsceitsí a chóipeáil díreach ón mbileog d'obair ullmhúcháin.** Is ceadmhach sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí amhairc, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Chomh maith leis na sceitsí d'fhorbairt na smaointe, ba chóir an dearadh atá i gceist agat a dhéanamh sa cheardaíocht atá roghnaithe agat a thaispeáint. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2 agus úsáid a bhaint as sceitsí amháin, agus iad daite más mian leat.** Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: Ceardaíocht Chríochnaithe (90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn an ama a cheadaítear sa scrúdú. Ba chóir tagairt don chiorclán **S27/14** mar a bhfuil na teoracha ar leith a bhaineann le gach ceist ar leith.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d'Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist a d'fhreagair tú)
- do phársa ceardaíochta críochnaithe, más pársa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach a dhéanann tú, is cóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí greamaithe di.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan fillteán faoi choinne nótaí. Ba chóir don dearadh deiridh a bheith oiriúnach do cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) seó cócaireachta ar an teilifís
- (b) ceoltóir sráide
- (c) mac léinn ealaíne.

Ní mór don fhillteán críochnaithe feidhmiú agus meicníocht dúnta a bheith ann.
Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: meascán páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamachán agus uirlisí cuí.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe ar Théacs (a) **nó** ar Théacs (b). Ní mór **ceithre líne ar a laghad a scríobh as an téacs** a roghnaíonn tú. Tá cead agat cur chuige traidisiúnta agus/nó nua-aimseartha peannaireachta a úsáid i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníocht chúí ar bith eile a úsáid.

Téacs (a)

Féadann tú cuairteanna do-áirithe a thabhairt ar an gcathair seo nó féadann tú cur fút anseo ar feadh na mblianta agus fós féin bainfidh a solas iontach, a dathanna (dearga boga, ócair, agus oráistí) measctha leis an measbhán agus le liath na ndroichead marmair atá thar an abhainn lúbach, a tithe agus a páirceanna *Renaissance* faoi scáth na gcrann, a spéirlíne de chruinneacháin agus de *campanilli*, bainfidh siad an anáil díot. Is iontais suthaine iad an Paintéon, an Colasaem, an Campidoglio ag dul faoi na gréine agus Fóram na Róimhe i solas íseal na hiarnóna. Sna céadta bliain atá imithe tharainn bhí an chathair seo ina ceann scríbe ag aon duine a raibh spéis aige sa stair agus ómós aige do chumais ealaíonta an duine. Is mar sin a bheidh sí sna céadta atá fós le teacht.

*Arna chóiriú as,
National Geographic, Traveller Rome,
Second Edition, Washington DC.
Sari Gilbert and Michael Brouse.*

Téacs (b)

‘Tá dearmad déanta ar an ngairdín seo ag an Earrach,’ a dúirt siad, ‘mar sin cuirfidimid fúinn anseo le linn na bliana ar fad.’ Chlúdaigh an sneachta an fear lena chlóca mór bán agus phéinteáil an Sioc na crainn ar fad ar dhath an airgid. Ansin thug siad cuireadh don Ghaoth Aduaidh teacht agus fanacht leo, agus tháinig sí. Fillte i bhfionnadh a bhí sí agus chaith sí an lá ar fad ag búireadh timpeall an ghairdín agus ag séideadh síos potaí na simléar. ‘Áit aoibhinn í seo,’ a dúirt sí. ‘Caithfidimid iarraidh ar na Clocha Sneachta teacht ar cuairt orainn.’ Agus mar sin tháinig na Clocha Sneachta. Chleatráil siad ar dhíon an chaisleáin ar feadh trí huairte an chloig gach lá go dtí go raibh formhór na sclátaí briste acu, ansin rith siad timpeall agus timpeall an ghairdín chomh tapa agus ab fhéidir leo. Gléasta i liath a bhí siad agus oighear ar a n-anáil acu.

‘Ní thig liom a thuiscint cén fáth a bhfuil an tEarrach chomh déanach sin ag teacht,’ arsa an Fathach Leithleach, é suite ag an bhfuinneog ag amharc amach ar a ghairdín fuar bán. ‘Tá súil agam go mbeidh athrú ar an aimsir.’

Arna chóiriú as ‘An Fathach Leithleach’ le hOscar Wilde. Leabhair Octopus, Londain, 1980.

Ábhair: dromchla oiriúnach don obair pheannaireachta - **uasmhéid A2**; meascán ábhar do cholláis, dúigh, péinteanna, pinn litreoireachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacairt, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer do cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) Ceant Seandachtaí
- (b) Taispeántas Picasso
- (c) Féile Siúil

nó

Dear agus déan bileoigín eolais chun sorcas taistil a phoibliú.

Níor chóir do do shaothar a bheith níos mó ná A2 ar an toise is mó. Ní mór duit litreoireacht a bheith san áireamh i do shaothar críochnaithe. Ní mór **leagan amach agus spásáil na litreoireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe**. Is ceadmhach stionsal den aibítir (litreacha indibhidiúla amháin) atá gearrtha agat féin, a úsáid. Ba chóir an stionsal féin a chur isteach freisin.

Ábhair: rialóir, crosbhacart, páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha, scuaba, greamachán, dúigh, péinteanna, aon mheán eile a thriomaíonn go tapa, etc.

Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

4. Fíodóireacht

Freagair (a) **nó** (b):

- (a) Dear agus figh taipéis bhalla bunaithe ar shaol na mara.
- (b) Dear agus figh cás le haghaidh fón cliste a bheadh oiriúnach le tabhairt leat ar fhéile cheoil.

Úsáid ábhair agus teicníochtaí éagsúla san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr feabhais a chur ar do shaothar.

Ábhair: dlúth a ullmhaíodh roimh ré ar sheol nó ar fhráma; éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) bláthanna agus duilliúr
- (b) meaisíní eitilte
- (c) bréagáin pháistí.

Ba chóir go mbeadh toisí 15cm × 20cm ar a laghad i do phrionta críochnaithe. Is ceadmhach dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad air. Ba chóir cineálacha éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar.

Ábhair: píosa(i) líonóile nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach bhfuil níos lú ná 20cm × 15cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa, uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. *Má tá do chuid priontaí fliuch fós ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach trédhearcach iad sula gcuireann tú sa chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir do bhlo(i)c líonóile (agus plaisteach mórthimpeall air/orthu) a chur isteach freisin, chomh maith le do chuid rianuithe.*

6. Puipéadracht

Dear agus déan puipéad miotógach **nó** puipéad slaite **nó** puipéad ar iall bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) Neiptiún - Dia na mara
- (b) banfhoghláí mara
- (c) mairnéalach.

Ba chóir go mbeadh an puipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh cabhail do phuipéid níos mó ná 100cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Caithfear na baill choirp uile a chur le chéile, a dhathú agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáithe, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, etc; bunchruth na miotóige agus an fhuáil déanta, an bhunchabhail déanta as cúr-rubar, *papier maché* nó ábhair éadroma eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) tae beag (tae san iarnóin)
- (b) féasta meánaoiseach
- (c) béilí ‘beir leat’

Is ceadmhach priontáil ar chúlra de do rogha féin atá oiriúnach don dearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthlám, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil athphatrún ar pháirt fabraice nach bhfuil níos mó ná 100cm ar an toise is mó. Bunaigh do dhearadh ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) búitíc seanré
- (b) siopa earraí leictreachais
- (c) siopa peataí.

Ba chóir forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Ní mór duit aird a thabhairt ar ghluaiseacht, ar shreabhadh agus ar nascacht.

Ábhair: fabraic, scáthlám, ábhar stionsal, bloic, ruaimeanna, dúigh, etc.

9. Baitic

Dear agus déan baitic bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) fáлта sceach
- (b) an cladach
- (c) páirceanna agus sráideanna.

Ba chóir do bhaitic a thumadh go hiomlán uair amháin ar a laghad le linn an phróisis. Níor chóir lámhphéinteáil a dhéanamh ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh do bhaitic níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitic, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, frámaí, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) painéal rilífe bunaithe ar ghloine dhaite
- (b) dealbhóireacht cheirmeach bunaithe ar an ailtireacht Ghotach
- (c) mias riartha bunaithe ar ailtireacht Éireannach Réamh-Chríostaí.

Ní mór duit do shaothar a bhácáil agus ba chóir é a mhaisiú le hábhair oiriúnacha, e.g. sleamhnáin, glónraí agus ocsaídí. Ceadáítear am chun do shaothar a bhácáil agus a ghlónrú. Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníocht (roth- nó lámhdhéantús), trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí.

11. Bróidnéireacht

Dear agus déan píosa de sheodra ‘ráitis’ bunaithe ar bheatha phlandúil

nó

Dear agus déan taipéis bhalla bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) scátháin agus frithchaithimh
- (b) fuinneoga
- (c) doirse.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greim láimhe agus/nó greim meaisín) agus teicníochtaí éagsúla, e.g. feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc. Uasmhéid: 50cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair éagsúla, ina measc nithe aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirníní, ribíní, seacainí, sreang, *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht Adhmaid / Snoíodóireacht

Dear agus déan saothar saorsheasaimh **nó** painéal maisiúil.
Bíodh do shaothar bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) fréamhacha
- (b) an margadh
- (c) do rogha ealaíontóir.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: adhmaid, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, bailchríocha cuí, uirlisí agus trealamh snoíodóireachta.

13. Miotalóireacht / Tógáil

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) píosa d'ealaín inchaite
- (b) coinnleoir
- (c) dealbhóireacht saorsheasaimh dar teideal 'Gluaiseacht'.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair chruanta, miotail do theicníochtaí tógála, uirlisí oiriúnacha.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe, bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) an mac léinn
- (b) ar leaslú agus ag ligean scíthe
- (c) cosaint.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Is ceadmhach armatúir agus boinn a thabhairt leat isteach sa scrúdú. **Ní mór an saothar múnlóireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Níor chóir do shaothar a bhácáil ná a ghlórnú.**

Ábhair: is ceadmhach na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicníochtaí múnlóireachta.

Leathanach Bán